

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до написання курсової роботи
з дисципліни
«Фінансова діяльність суб'єктів господарювання»
для студентів напряму підготовки 6.030601
«Менеджмент»

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни “Фінансова діяльність суб’єктів господарювання”
для студентів напряму підготовки 6.030601 – “Менеджмент”

Затверджено Методичною радою Вінницького національного технічного університету як методичні вказівки для студентів напряму підготовки 6.030601 – “Менеджмент”.

Протокол № ___ від “__” _____ 20__ р.

Вінниця ВНТУ 2013

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни “Фінансова діяльність суб’єктів господарювання ” для студентів напряму підготовки 6.030601 – “Менеджмент організацій”. / Уклад.: В. В. Зянько, В. Г. Фурик, Л. І. Кроча. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 38 с.

Рекомендовано до видання Методичною радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України.

Методичні вказівки являють собою комплекс рекомендацій навчально-методичного характеру з організації і виконання курсової роботи дисципліни “Фінансова діяльність суб’єктів господарювання”. Розглядаються вимоги та структура побудови курсової роботи, порядок її оформлення, організація захисту. Наводиться базова тематика курсових робіт, рекомендована література, критерії оцінки і порядок захисту курсової роботи.

Укладачі: Віталій Володимирович Зянько
Василь Григорович Фурик
Леся Іванівна Кроча

Редактор В. Дружиніна
Коректор З. Поліщук

Відповідальний за випуск зав. каф. Зянько В.В.

Рецензенти: Л.Н. Ткачук, кандидат економічних наук, доцент
Л.О. Нікіфорова, кандидат економічних наук, доцент.

ЗМІСТ

1. Загальні положення	5
2. Вибір теми курсової роботи	6
3. Структура і зміст курсової роботи	7
4. Оформлення курсової роботи	11
5. Оформлення списку використаної літератури.....	13
6. Базова тематика курсових робіт.....	14
7. Питання для самоконтролю.....	15
8. Рекомендована література	18
9. Додаток А.....	19
10. Додаток Б.....	20
11. Додаток В.....	21
12. Додаток Г	22
13. Додаток Д.....	23
14. Додаток Е.....	24
15. Додаток К.....	25

1 Загальні положення

Дисципліна «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання» вивчає фінансово-економічні відносини, які виникають у процесі мобілізації і раціонального використання ресурсів для фінансування операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємств різних форм власності і різних галузей економіки.

Курсова робота – це самостійне дослідження певної, обраної студентом теми, яка є складовою навчального плану.

В процесі виконання курсової роботи здійснюється поглиблене вивчення студентом обраного і закріпленого завданням кафедри матеріалу. Якість курсової роботи визначає базову фахову зрілість виконавця, його вміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності підприємств – суб'єктів господарювання. В ході виконання курсової роботи, малюнків, графіків, таблиць та моделей, робити посилання на літературу. У випадку, якщо студент заочної форми навчання працює на підприємстві і має можливість отримати відповідну документацію, він може обрати іншу, в порівнянні із базовою тематикою, тему. Однак це потрібно треба узгодити з керівником курсової роботи.

Основними цілями курсової роботи є :

- систематизація знань набутих при вивченні фінансових дисциплін в частині формування статутних капіталів підприємств – суб'єктів господарювання, формування основного і оборотного капіталу та управління фінансами;
- випрацювання навичок застосування теоретичних знань в практичній діяльності суб'єктів господарювання, включаючи елементи економічного чи фінансового аналізу, розбудови моделей, балансі планування фінансової діяльності;
- оволодіння сучасним методичним апаратом і технологіями економічного аналізу при вирішенні проблемних питань і задач в галузі фінансової діяльності підприємств;
- забезпечити готовність студентів до виконання бакалаврської та дипломної робіт.

У процесі виконання курсової роботи студент, відповідно до кваліфікаційних вимог, повинен виявити:

- знання способів і методів забезпечення нормативної ліквідності суб'єктів господарювання;
- вміння відбирати, систематизувати та аналізувати інформацію, що стосується теми дослідження;
- знання методів формування власного та позикового капіталу підприємств;
- робити певні висновки та вносити пропозиції, що направлені на вирішення актуальних питань досліджуваної проблеми;
- вміння використовувати можливі форми фінансування в практичній діяльності підприємств;
- вміння розробляти і реалізовувати концепцію фінансової політики підприємств – суб'єктів господарювання.

Виконання курсової роботи складається з таких етапів:

- вибір теми;
- підбір та вивчення літератури;
- складання попереднього плану;
- консультація з викладачем — керівником й уточнення плану курсової роботи;
- написання та оформлення тексту курсової роботи по розділах відповідно до затвердженого графіку виконання курсової роботи;
- реєстрація в деканаті і передання завершеної курсової роботи на кафедру фінансів для рецензування не пізніше одного тижня до початку сесії;
- доопрацювання роботи згідно із зауваженнями керівника;
- захист курсової роботи.

Курсова робота виконується студентом самостійно на матеріалах реально існуючого підприємства, або ж на підставі фінансової звітності іншого підприємства.

2 Вибір теми курсової роботи

Викладач-керівник з написання курсової роботи ознайомлює студентів з темами курсових робіт і коротким змістом кожної теми. Вибір студентом теми курсової роботи має бути погодженим із керівником.

При виборі теми враховуються особисті здібності, наукові інтереси, характер попередніх досліджень студента. Курсова робота виконується студентом самостійно з використанням техніко-економічних та фінансових показників діяльності підприємств і інших суб'єктів господарювання.

Курсова робота, яка не відповідає вимогам щодо її виконання та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми на реальному підприємстві та ґрунтового аналізу статистичних даних до захисту не може бути допущена.

Теми курсового дослідження в частині управління конкретними фінансовими процесами, методиками і показниками використовуються при умові їх актуальності.

Літературні джерела студент підбирає самостійно. Роботу з літературою потрібно починати зі складання повного списку книг, статей, законів та нормативних документів. Для складання картотеки рекомендується використовувати такі каталоги:

- систематичний каталог наукової, навчальної та довідкової літератури університетської бібліотеки;
- каталог періодичних видань, довідників і нормативних матеріалів — у читальному залі бібліотеки;
- систематичні каталоги інших бібліотек.

Найбільша кількість публікацій із фінансових питань міститься в журналах «Фінанси України», «Економіка України», «Фінансова тема», «Економічний часопис», а також у газетах «Голос України», «Урядовий

кур'єр», «Бізнес», «Галицькі контракти» та ін. Законодавчі акти публікуються у «Відомостях Верховної Ради України» та інших періодичних виданнях. Статистичну інформацію можна знайти в спеціальних виданнях Міністерства статистики України, Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Головної державної податкової адміністрації України. З метою прискорення роботи доцільно користуватися повним переліком статей, який друкується в останньому річному номері журналу.

На основі вивчення спеціальної літератури, нормативних документів, статистичних збірників студент складає розгорнутий план курсової роботи (можливо, в кількох варіантах), який погоджує з викладачем — керівником курсової роботи.

Після узгодження плану студент починає писати курсову роботу. Під час її написання план може уточнюватись. Уточнення додатково погоджуються з керівником.

Написання курсової роботи в одній групі за однією темою декількома студентами не допускається. Виключення можуть мати теми, що виконуються на прикладі різних підприємств.

3 Структура і зміст курсової роботи

Структура написання курсової роботи має складатись із таких елементів:

- титульний лист (додаток А);
- індивідуальне завдання (додаток Б);
- анотація та ключові слова (українською мовою, додаток В);
- зміст (додаток Г);
- вступ (1-2 сторінки);
- основна частина (35-40 сторінок), в тому числі:
 - а) розділ 1 – теоретична частина (9-12 сторінок);
 - б) розділ 2 – аналітична частина (15-20 сторінок);
 - в) розділ 3 – прикладна частина (6-8 сторінок);
- висновки (2-3 сторінки);
- список використаної літератури;
- додатки

Загальний обсяг курсової роботи має становити 40-50 сторінок, включаючи, вступ, основну частину і висновки. Основна частина курсової роботи не може бути меншою 30-40 сторінок.

Головним завданням вступу курсової роботи є обґрунтування актуальності і практичної значущості вибраної теми роботи, особливостей постановки і вирішення питань стосовно конкретних умов дослідження.

Вступ має таку структуру.

Актуальність теми. Актуальність теми обґрунтовують шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями наукової проблеми.

Мета і задачі дослідження. Формулюють мету і задачі, які необхідно розв'язати для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як “дослідження”, “вивчення” тому, що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не саму мету. **Завдання** курсової роботи, сформовані у вступі, обов'язково формуються за розділами курсової роботи і мають відповідати завданням, сформованим науковим керівником у бланкові завдання.

Предмет дослідження - це частина, яка визначає актуальність теми і не є достатньою мірою дослідженою. Саме на нього спрямована основна увага, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи, яка вказується на титульному листі як її назва.

Об'єктом дослідження є процес, явище, регіон, галузь, окреме підприємство, що обране для дослідження.

Методи дослідження. Вказуються основні методи дослідження, які використовувались у курсовій роботі (аналіз і синтез, наукові абстракції, порівняння, метод коефіцієнтів, побудова моделей із застосуванням математичних методів і ін.)

В розділі 1 повинні бути розкриті теоретико-методологічні питання, які стосуються теми дослідження. Для цього мають бути критично проаналізовані існуючі точки зору учених-економістів стосовно трактування основних економічних категорій та принципів аналізу об'єкта дослідження, висвітлена полеміка економістів з основних проблем теми курсової роботи, і аргументована власна точки зору автора курсової роботи з питань, що розглядаються.

При написанні цього розділу використовується наукова економічна література вітчизняних і зарубіжних авторів (монографії, статті в журналах і ЗМІ), статистична та нормативно-законодавча документація (Конституція України, Закони України, Укази Президента України, Постанови уряду тощо) з обов'язковим посиланням на джерела використаної інформації.

Підсумком першого розділу повинен бути стислий узагальнюючий висновок, що впливає з досліджуваних питань, аналітичне та практичне вирішення яких стане предметом поглибленого аналізу у розділі 2 і 3.

Розділ 2 носить аналітичний характер. Його матеріал є логічним продовженням першого (теоретичного) розділу курсової роботи і відображає взаємозв'язок теорії і практики.

У розділі аналізується фактичний стан проблеми, що вивчається, з наведенням конкретних прикладів. Досить глибоко і цілеспрямовано досліджується та оцінюється діюча практика господарювання, виявляються закономірності і тенденції фінансово-економічного розвитку.

Розділ виконується на підставі достовірної інформації про об'єкт дослідження, яким може бути: економічна сфера; економічний регіон; галузь

економіки; підприємство (установа, організація тощо) або їх група. Інформаційним матеріалом можуть бути:

- законодавчі та нормативні документи;
- статистичні дані;
- дані соціологічних обстежень;
- конкретні приклади господарської діяльності, на основі яких роблять обґрунтовані економічні висновки;
- дані фінансово-економічної звітності;
- статутні документи підприємств (установ, організацій).

У цьому розділі автор роботи повинен показати вміння самостійно аналізувати статистичні дані та інший цифровий матеріал, зібраний ним, узагальнювати його, формулювати висновки і пропозиції.

Результати аналізу другого розділу є базою для обґрунтування раціональних управлінських рішень, розробки конкретних заходів та пропозицій, виявлення резервів фінансово-економічної діяльності, зміст яких розкривається у наступному - третьому розділі курсової роботи.

Якщо об'єктом дослідження курсової роботи є конкретне підприємство (організація, банк, фонд і т. д.), то варто вказати:

- назву підприємства, історію його розвитку, дату заснування і реєстрації;
- величину статутного капіталу;
- мету та предмет діяльності;
- організаційно-правову форму господарювання;
- виробничу діяльність підприємства, його продукцію призначення, ринки збуту, конкурентоспроможність; дослідити основних конкурентів та постачальників; проаналізувати організаційну структуру управління підприємством.

На основі даних фінансової звітності оцінюються результати фінансово-господарської діяльності. Проводиться аналіз динаміки системи основних показників фінансово-господарської діяльності підприємства за останні два роки. Для цього, як правило, розраховують такі основні показники:

- вартість майна (валюта балансу) ; чистий дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг);
- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг);
- фінансові результати від операційної діяльності;
- фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування;
- величину чистого прибутку (збитків);
- середню величину оборотних активів і власного капіталу;
- коефіцієнт платоспроможності;
- рентабельність основної діяльності (економічна ефективність), власного капіталу тощо;
- коефіцієнти автономії, маневрування, фінансової стабільності;
- коефіцієнти фінансового ризику, економічного потенціалу, прогнозу

- банкрутства;
- інші показники.

Отримані результати пов'язуються із темою дослідження. При цьому аналізуються вплив загальних результатів господарювання на стан досліджуваної проблеми і зворотний зв'язок – ефективність впливу результатів досліджуваного явища на загальні результати фінансово-господарської діяльності.

В роботі бажано зробити факторний аналіз впливу окремих показників на фінансово-економічну діяльність підприємства (наприклад, можна зробити факторний аналіз формування валового прибутку суб'єкта господарювання, обсягу виробництва, рівня рентабельності та інших).

Після цього, відповідно до теми курсової роботи, потрібно провести спеціальний поглиблений аналіз фінансово-економічних показників за методикою, що була вибрана і обґрунтована в першому розділі роботи, з використанням сучасних методів та прийомів фінансового аналізу: методу коефіцієнтів, графічного методу, методу порівнянь експертних оцінок, балансового методу, факторного аналізу тощо. Завершується цей розділ висвітленням існуючої системи управління фінансовою діяльністю та виявленням недоліків в організації такого управління.

Всі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватись тлумаченням і висновками, які дозволяють визначити сутність, стан явищ і процесів, що існують на об'єкті дослідження, розкрити їх особливості та тенденції розвитку, створити базу для виявлення невикористаних резервів удосконалення діяльності.

Розділ 3 носить прикладний характер. У ньому обґрунтовано викладаються пропозиції та даються рекомендації автора роботи щодо подолання деяких фінансово-економічних і соціальних проблем, перспектив фінансового розвитку чи на основі вдосконалення фінансової діяльності, запозичення та використання передового зарубіжного й вітчизняного досвіду.

Пропозиції і рекомендації повинні супроводжуватись фінансово-економічними розрахунками та визначенням очікуваного економічного і соціального ефекту від їх впровадження.

Приблизна послідовність викладених пропозицій може бути такою:

- викладення плану та змісту пропонованих заходів з обґрунтуванням саме їх доцільності з усіх інших можливих альтернативних варіантів прийняття рішень, кожен з яких детально описується;
- підрахунок витрат на організацію та впровадження запропонованих заходів;
- визначення економічного та соціального ефекту, що його буде отримано у випадку реалізації запропонованих заходів, з урахуванням екологічного аспекту;
- оптимізація досліджуваної проблеми за допомогою економіко-математичних методів та моделей.

Висновки є концентрованим виразом основних положень роботи. Тут слід навести нові положення або розвивати ідеї, які випливають зі змісту і завдання роботи. Висновки - це результат теоретичного осмислення і критичного оцінювання досліджуваної проблеми. Тут також зазначається наукова новизна дослідження, дається оцінка загального економічного ефекту від запропонованих заходів, викладаються позитивні та негативні моменти практики, роботи із фінансовими ресурсами.

У список використаної літератури включаються лише ті видання, що дійсно були використані в процесі написання курсової роботи. Список використаної літератури повинен містити не менше 15-20 найменувань, на які зроблені посилання в роботі. Джерела розміщуються у порядку появи посилань на них у тексті, або в алфавітному порядку, з обов'язковим зазначенням всіх необхідних реквізитів [1,с.35,2,с.148 і т.п.].

Додатки повинні підтверджувати окремі положення, висновки та пропозиції автора курсової роботи.

У додатки виносяться допоміжний та ілюстративний матеріал, який безпосередньо стосується теми дослідження, але при включенні його в основний зміст ускладнює сприйняття тексту. Додатки мають бути оформлені у формі таблиць, графіків та схем, повинні мати назву і бути пронумеровані.

В основному тексті курсової роботи обов'язково мають робитися посилання на матеріал, що міститься в додатках, і пояснення змісту кожної таблиці, рисунка, схеми тощо, що винесені у додатки.

4 Оформлення курсової роботи

Текст роботи слід писати тільки на одній сторінці стандартного аркуша та розміщувати таким чином, щоб залишалися поля: з лівого боку — 20 мм, з правого — 10 мм, зверху — 20 мм, знизу — 20 мм.

Обсяг текстової частини роботи має бути в межах 30—35 сторінок стандартного формату А4 (210*297 мм). Шрифт — 14, інтервал між рядками — 1,5.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам.

Структурні елементи "Зміст", "Вступ" тощо не нумерують, а їх назви є заголовками структурних елементів.

Заголовки структурних елементів роботи і заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи. Заголовки підрозділів, пунктів, підпунктів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу та пункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

Нумерація сторінок - наскрізна, починаючи з титульного аркуша, у правому верхньому кутку арабськими цифрами без крапки в кінці. На титульному аркуші, завданні, анотації і змісті номер не проставляється.

Титульний аркуш оформлюється згідно з додатком до методичних рекомендацій.

Другою сторінкою курсової роботи є заповнене і затверджене керівником роботи завдання, після нього розміщують анотацію, зміст роботи згідно із затвердженим планом, далі вступ і безпосередньо текст роботи (матеріал згідно з розділами, пунктами і підпунктами). Розділи мають порядкові номери (арабськими цифрами) без слова „Розділ”. Пункти нумеруються в межах розділу двома цифрами, (наприклад 1.1, 1.2, 1.3,...). Розділи і підрозділи повинні мати коротку змістовну назву, написану з великої літери. Назви розділів розміщуються посередині рядка. Кожний розділ починається з нової сторінки; назва підрозділу відокремлюється від тексту роботи одним рядком.

Весь ілюстративний матеріал, таблиці оформлюються з наскрізною нумерацією, мають назву, що відображає їх зміст, період часу, одиниці вимірювання, в графіках і діаграмах зазначається масштаб. Зразок оформлення таблиць подано в додатку Д до методичних рекомендацій.

Таблиці слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті роботи. Допускається перенос таблиці на наступну сторінку із надписом "продовження таблиці ... (номер)". Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою. Після крапки перед назвою таблиці ставиться тире. Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і вміщують над таблицею. Слово таблиця пишеться з абзацу. Назви рисунків, схем, діаграм і графіків нумеруються із відповідною їм назвою в нижній частині закінчення їх виконання.

Найбільш громіздкі матеріали виносяться в додатки, які розміщують в кінці роботи. Додатки у формі таблиць повинні мати заголовки надруковані вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки, а у формі рисунків, схем, графіків і діаграм під їх зображенням.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Додатки повинні мати спільну з рештою звіту наскрізну нумерацію сторінок.

Форми звітності підприємств, які використані в ході аналізу, додаються до курсової роботи як додатки.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками.

При цитуванні літературних джерел необхідно наводити текст без будь-яких змін і скорочень. Загальні вимоги до цитування такі:

- текст подається дослівно, в "лапках".
- пропуск слів у цитаті позначається трьома крапками.
- допускається непряме цитування з посиланням на автора.

При написанні курсової роботи можливе використання формул, які обов'язково мають бути подані в тексті, в окремому рядку із розшифровуванням умовних позначень. Формули та рівняння розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули або рівняння повинно бути залишено не менше одного вільного рядка.

Формули та рівняння в роботі слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули (рівняння), відокремлених крапкою.

Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули або рівняння в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входить до формули, слід наводити безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі чи рівнянні. Пояснення значення кожного символу слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом "де" без двокрапки.

У курсовій роботі допускається використання загальноприйнятих скорочень (грн., м., р.)

5 Оформлення списку використаної літератури

Список використаної літератури повинен містити 15-20 найменувань, на які зроблені посилання в роботі. Джерела списку літератури розміщуються у порядку посилань на них у курсовій роботі, з відображенням літературного джерела і сторінки:

Усі джерела, включені до списку використаної літератури, нумеруються послідовно.

Цитати у роботі, які наведені дослівно, беруться в лапки. Після закінчення цитати або цифрової інформації у квадратних дужках зазначається порядковий номер джерела, який міститься у списку використаної літератури; далі через кому — сторінка, звідки взята цитата чи цифра. Наприклад, посилання [5, с. 10] означає, що цитату взято з джерела, зазначеного у списку літератури під номером 5 на сторінці 10. При цитуванні текстів із газет, поточної та річної звітності підприємства або організації, невеликих за обсягом нормативних документів посилання на сторінки не

обов'язкове. Наприклад: [23]. При посиланні на непряме цитування у квадратних дужках додатково зазначається «див». Наприклад: [див. 7, с. 25].

Строк подання роботи визначає кафедра, але як правило студенти здають курсову роботу не пізніше двох тижнів до початку сесії.

Курсові роботи, які не відповідають установленим вимогам, повертаються на доопрацювання. Робота з незадовільною оцінкою підлягає переробленню протягом терміну, встановленого кафедрою.

Курсова робота, яка має позитивну оцінку, допускається до захисту. На захисті студент повинен розкрити основний зміст роботи, виділити її проблемні аспекти, обґрунтувати свої висновки, відповісти на запитання викладача. За результатами захисту курсової роботи студент отримує оцінку («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), яку викладач виставляє в екзаменаційну відомість з відповідною кількістю балів за ECTS.

Критерії оцінювання курсової роботи в балах наведені в додатку Е.

В національній шкалі оцінку **«відмінно»** отримує студент, у якого акуратно і правильно оформлена курсова робота, вона має цільову спрямованість, містить практичний результат і глибокий аналіз питань обраної теми, висновки про позитивні моменти і недоліки, пропозиції щодо усунення недоліків.

Оцінку **«добре»** одержує студент за роботу, у якій виконані всі зазначені вимоги, але є деякі недоліки методичного характеру, недостатньо аргументовані висновки й пропозиції. Робота має бути виконана правильно й акуратно.

Оцінку **«задовільно»** отримує студент, у якого робота містить недостатньо елементів наукового дослідження, неглибокий аналіз, висновки і пропозиції погано аргументовані, текст оформлений неакуратно.

Студент, який отримав незадовільну оцінку, допускається до іспиту з даної дисципліни, але має доопрацювати роботу на протязі двох неділь по закінченні сесії.

6 Базова тематика курсових робіт

1. Формування активів і пасивів суб'єкта господарювання.
2. Фінансування основних засобів суб'єктів господарювання.
3. Методи амортизації суб'єкта господарювання.
4. Стан дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання.
5. Власний капітал суб'єкта господарювання: джерела формування та ефективність використання.
6. Формування і зміни статутного капіталу підприємства та його вплив на ефективність.
7. Кредитна діяльність суб'єкта господарювання.
8. Діяльність суб'єкта господарювання на ринку цінних паперів.
9. Визначення структури вартості та ефективності використання суб'єкта

- господарювання.
10. Оцінка фінансового стану суб'єкта господарювання та методи його покращення.
 11. Визначення кредитоспроможності та відновлення платоспроможності підприємства шляхом санацій та реорганізації.
 12. Планування фінансового оздоровлення суб'єкта господарювання.
 13. Види та принципи управління фінансовими інвестиціями суб'єкта господарювання.
 14. Поточне і оперативне фінансове планування суб'єкта господарювання.
 15. Кредитно-товарна політика суб'єкта господарювання і її інструменти.
 16. Фінансування оборотного капіталу суб'єкта господарювання.
 17. Дивідендна політика суб'єкта господарювання.
 18. Планування фінансів методами бюджетування.
 19. Впровадження контролінгу на підприємстві.
 20. Фінансування діяльності підприємства на зовнішньо-економічному ринку.
 21. Цінова політика підприємства та її вплив на ефективність.
 22. Лізинг, факторинг і форфейтинг як форми кредитування.
 23. Банкрутство як форма ліквідації підприємства.
 24. Валютна політика суб'єкта господарювання.
 25. Фінансова санація підприємства – суб'єкта господарювання.
 26. Фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання банківською системою.
 27. Фінансовий механізм підприємства – суб'єкта господарювання.
 28. Шляхи підвищення рентабельності суб'єкта господарювання.
 29. Характеристика галузевої структури підприємств – суб'єктів господарювання та ефективність їх діяльності.
 30. Самофінансування підприємства.
 31. Форми і системи оплати праці підприємств – суб'єктів господарювання.
 32. Система оподаткування суб'єкта господарювання.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Капітал підприємства за економічною сутністю і складом активів.
2. Цілі, зміст і завдання фінансової діяльності за її напрямками.
3. Організація фінансової діяльності промислових підприємств та масштабів бізнесу.
4. Зміст фінансової політики суб'єкта господарювання.
5. Завдання фінансової діяльності в забезпеченні конкурентоздатності підприємства.
6. Правова база фінансової діяльності.
7. Фактори, що впливають на вибір організаційної форми підприємства.
8. Особливості фінансової діяльності приватних підприємств різної організаційної форми.
9. Особливості фінансової діяльності підприємств на основі договорів

кооперації.

10. Склад і функції власного капіталу підприємства.
11. Призначення статутного фонду підприємства, джерела його формування і визначення розміру.
12. Формування статутного фонду підприємств за видами власності.
13. Номінальна, балансова та ринкова вартості акцій.
14. Чинники та методи збільшення статутного фонду підприємств різних організаційних форм.
15. Внутрішні джерела збільшення статутного капіталу підприємства.
16. Фактори і методи зменшення статутного капіталу підприємств різних організаційних форм.
17. Зміст санації балансу АТ та методи її проведення.

18. Призначення і джерела формування резервного капіталу підприємства за видами резервних фондів.
19. Сутність відкритого і прихованого резервного капіталу підприємства.
20. Внутрішні джерела поповнення власних фінансових ресурсів підприємства.
21. Методи планування реалізації продукції (послуг).
22. Методи планування прибутку підприємства.
23. Загальний прибуток підприємства і пошук шляхів його зростання.
24. Визначення мінімального та оптимального обсягів виробництва, реалізації продукції на основі розрахунку беззбитковості виробництва.
25. Нерозподілений прибуток і його використання.
26. Сутність відкритого самофінансування. Рефінансування прибутку.
27. Сутність прихованого самофінансування.
28. Рівень самофінансування і кредитоспроможність підприємства.
29. Фінансування за рахунок створених резервів майбутніх витрат.
30. Чистий грошовий потік і його склад за елементами.
31. Прямий метод розрахунку чистого грошового потоку.
32. Непрямий метод визначення чистого грошового потоку і його застосування в управлінні фінансами.
33. Показники грошового потоку підприємства, їх зв'язок з розміром амортизації у складі грошового потоку.
34. Зміст дивідендної політики підприємства і фактори, що її визначають.
35. Теоретичні концепції побудови дивідендної політики підприємства.
36. Порядок нарахування і виплати дивідендів акціонерним товариством.
37. Порядок нарахування і виплати дивідендів приватним підприємствам з часткою державної власності.
38. Грошова і негрошова форми виплати дивідендів.
39. Методи виплати дивідендів і види дивідендної політики.
40. Вплив дивідендної політики на ринкову вартість АТ.
41. Необхідність позикових коштів у фінансуванні господарської діяльності підприємства.

42. Завдання, методи та інструменти короткострокового запозичення
43. Завдання, методи та інструменти довгострокового запозичення.
44. Фактори, що впливають на вартість банківських позик.
45. Кредитоспроможність позичальника та його визначення кредитором.
46. Взаємовідносини підприємства і банку з отримання кредиту.
47. Обґрунтування доцільності зовнішнього фінансування діяльності на основі оцінки ефективності запозичення коштів.
48. Основні підходи до оптимізації розміру і структури запозиченого капіталу із залученням методу фінансового важеля.
49. Види застав при банківському кредитуванні.
50. Застосування гарантій та в разі отримання кредитів.
51. Лізинг як засіб кредитування підприємства, його види і визначення загальної суми платежу.

52. Сутність, види факторингу і його можливості у кредитуванні оборотних коштів.
53. Запозичення емісією облігацій на фондовому ринку. Вартість запозичення.
54. Погашення підприємством облігацій різних видів.
55. Фінансування оборотного капіталу факторингом. Види факторингу, його вартість.
56. Цілі, зміст та фінансування кредитно-товарної політики суб'єкта господарювання.
57. Методичний підхід до вибору варіанту кредитної політики підприємства.
58. Умови товарного кредиту та фактори, що впливають на рішення про надання кредиту.
59. Зміст і чинники укрупнення підприємства злиттям, приєднанням і поглинанням.
60. Зміст і чинники розукрупнення підприємства поділом або виділенням.
61. Вартість власного, позикового і загального капіталу підприємства.
62. Джерела фінансування реальних інвестиційних проектів власними та позиковими засобами.
63. Оцінка і зменшення ризикованості реального інвестування підприємства.
64. Довго- і короткострокові фінансові інвестиції підприємства в капіталі інших суб'єктів господарювання: фактори, відображення у звітності.
65. Вартість фінансових інвестицій, що обліковуються методом участі в капіталі (первісна і поточна вартість).
66. Довго- і короткострокові фінансові інвестиції в ціні папери: види цінних паперів, відображення у звітності.
67. Вартість фінансових інвестицій у цінні папери (початкова і поточна вартість).
68. Зміст роботи фінансової служби при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

7. Рекомендована література

1. Конституція України.–К.: Преса України,Ст. 85-143.
2. Господарський кодекс України//Відомості ВВР,№18-22.
3. Митний кодекс України.
4. Закон України «Про господарські товариства»//ВВР України. – 1997. №21.
5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.2010 р. № 996-XIV / ВВР України, 2010, № 38.
6. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 28.12.1999р. №334/94 ВВР
7. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 р. № 4618-VI / ВВР України, 2012, №48.
8. Гончаров А.Б. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. /А.Б. Гончаров–Х.:ВД«ІНЖЕК»,2010р.–240с.
9. Гридчин М. В. Фінансовий менеджмент: Курс лекцій. /М.В. Гридчин - 3-еизд.,стереотип.-К.:МАУП,2011.-160с.
10. Данілов О.Д. Інвестування: Навчальний посібник. / О.Д. Данілов, Г.М. Івашина,О.Г.Чумаченко–Ірпінь,2008.–377с.
11. Зятковський І.В. Фінансове забезпечення діяльності підприємств. / І.В. Зятковський — Тернопіль: Економічна думка, 2009. — 228с.
12. Онисько С. М. Фінанси підприємств: Підручник для студентів вищих закладів освіти. - 2-ге видання, виправлене і доповнене. / С. М. Онисько, П. М. Марич - Львів: "Магнолія Плюс", 2010-156с.
13. Фінанси підприємств: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєргін. 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2009. - 460 с.
14. Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. рд. проф. А. М. Поддєргін. – К.: КНЕУ,2009.–536с.
15. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: Навч. посіб. — 2-ге вид., переробл. і допов. / О.С. Філімоненков — К.: МАУП, 2010. — 328с.
16. Ізмайлова К. В. Сучасні технології фінансового аналізу: Навч. Посіб./ К. В. Ізмайлова — К.: МАУП, 2009. — 148с.
17. Мілай А. О. Кредитно-розрахункові операції : Навч. Посіб. / А. О. Мілай — К.: МАУП, 2010.—204с.
18. Економіка підприємства: Підручник. За ред. Акад. С.Ф. Покропивного. 3-є вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2010. – 528с.
19. Щукін Б. М. Інвестування: Курс лекцій. / Б. М. Щукін — К.: МАУП, 2010.-216
20. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Навчальний посібник.–К.:ЦУЛ,207-320с.

ДОДАТОК А
Зразок титульної сторінки

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-6.01

Вінницький національний технічний університет

Кафедра Фінансів

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни: "Фінансова діяльність суб'єктів господарювання"
на тему: _____

Студента (ки) _____ курсу _____
групи _____
напряму підготовки 6.030601
„Менеджмент”

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Асистент:

м. Вінниця — 2013 рік

ДОДАТОК Б
Зразок індивідуального завдання
Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет
Інститут Менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри "Фінансів"
_____ д.е.н., професор Зянько В.В.
(підпис)

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
до виконання курсової роботи
з дисципліни "Фінансова діяльність суб'єктів господарювання"

студента _____

Групи _____

на тему: _____

Тема курсової роботи затверджена на засіданні кафедри протокол № _____ від «__» _____ 201_ р.

Вихідні дані:

1. Об'єкт дослідження _____
2. Форми фінансової підприємства такі як «Баланс» та «Звіт про фінансові результати» є обов'язковими. Інші форми використовуються та додаються в залежності від тематики курсової роботи та рішення наукового керівника.
3. Період дослідження – _____ рр.
Порівняльна характеристика визначення сутності понять _____.
4. Показники, що характеризують проблему (II розділ) – не менше десяти.
5. Кількісні показники за темою курсової роботи – не менше п'яти.

Зміст розрахунково-пояснювальної записки

В розділі 1 – висвітлюються теоретичні, методологічні та теоретичні аспекти проблеми.

В розділі 2 – здійснюється аналіз проблеми дослідження з використанням статистичної (для підприємства бухгалтерської та фінансової звітності) інформації за останні 2-3 роки функціонування суб'єкта господарювання.

В розділі 3 – вносяться пропозиції в частині вирішення нагальних економічних та фінансових проблем, що виявлені в ході аналізу (розділ 2) з обов'язковими розрахунками економічного ефекту.

Завдання видано «__» _____ 201_ р.

Керівник _____
(підпис)

Завдання отримав _____
(підпис)

ДОДАТОК В

Зразок написання анотації

АНОТАЦІЯ

В роботі розглянуто теоретичні і практичні аспекти банкрутства підприємства. Зроблено порівняльний аналіз діагностики ризику банкрутства підприємства. Проаналізовано основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства та проведено комплексний аналіз ймовірності банкрутства підприємства ТОВ "Економіка". Запропоновано шляхи покращення фінансово-господарської діяльності підприємства та способи диверсифікації ризику банкрутства. Розроблено план санації досліджуваного підприємства.

Ключові слова: банкрутство, санація, фіктивне банкрутство, неплатоспроможність, заборгованість підприємства, дебіторська, кредиторська заборгованість, фінансовий стан.

ДОДАТОК Г

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел, який подають у курсовій роботі

Монографії, підручники та посібники	Ковалёв В.В. Курс финансового менеджмента: учеб./ Валерий Викторович Ковалёв. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. – 448 с. Александрова М. М., Бардаш С. В., Бородкин О. С., Бутинец Т. А., Виговська Н. Г. Финансовый менеджмент: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / Г.Г. Кірейцев (ред.). — 2.вид., перероб. та доп. — К. : ЦУЛ, 2002. — 495с. : рис., табл. — Бібліогр.: с. 493-495.
Перекладні видання	Шарп Уильям Ф., Александер Гордон Дж., Бэйли Джеффри В. Инвестиции: Пер. с англ.. — М. : ИНФРА-М, 1997. — 1024с.
Стандарти	ГОСТ 7.1–84. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления. – Взамен ГОСТ 7.1–76; Введ. 01.01.86. – М.: Изд-во стандартов, 1984. – 78 с.
Законодавчі та нормативні документи	Закон України «Про банки і банківську діяльність»: Із зм. та доп. станом на 20 березня 2006р. / Міністерство юстиції України. — Офіц. вид. — К. : Вид. дім «Ін Юре», 2006. — 120с. «Положення про Міністерство фінансів України: Указ Президента України від 26 серпня 1999 р. № 108/99 Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: від 16.01.2003, № 436-IV із змінами та доповненнями. // Законопроекти. / Упр. комп'ютериз. систем Апарату Верховної Ради України. – 2003. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15 . – Назва з екрана.
Складові частини журналу	Височан О. Формування моделі активного контролю та її реалізація на ділянці обліку грошових коштів та її еквівалентів/ О. Височан// Бухгалтерський облік і аудит - 2008. - N 2. -с.50-56. Хотомлянський О.Л., Сіненко І.О. Теоретичні основи управління фінансовими ресурсами підприємств/ О.Л. Хотомлянський, І.О.Сіненко// Актуальні проблеми економіки - 2007.- N 2. -С.145-452.
Електронні видання	Неівестна О. В. Використання прогнозу руху грошових коштів на поточних рахунках при складанні бюджету банку – Режим доступу - http://www.rusnauka.com/9._EISN_2007/Economics/21488.doc.htm - Назва з екрану.

ДОДАТОК Д

Таблиця - Аналіз ділової активності підприємства

Показники	201..рік	201..рік	Абсолютне Відхилення р.3-р.2	Відносне відхилення,% $\frac{p.3}{p.2} * 100\% - 100$
Коефіцієнт оборотності активів				
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості				
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості				
Строк погашення дебіторської заборгованості				
Строк погашення кредиторської заборгованості				
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів				
Коефіцієнт оборотності основних засобів				
Коефіцієнт оборотності власного капіталу				

ДОДАТОК Е
Зразок змісту курсової роботи

ВСТУП	5
1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1 Економічна сутність оборотних активів	7
1.2 Основні завдання управління оборотними активами	12
1.3 Особливості управління фінансуванням оборотних активів та методика їх розрахунку	17
2 АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ВАТ «КОЗЯТИНХЛІБ»	
2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства	24
2.2 Аналіз основних фінансово – економічних показників діяльності ВАТ «КОЗЯТИНХЛІБ»	26
2.3 Аналіз управління оборотними активами підприємства	33
3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ВІДТВОРЕННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ВАТ «КОЗЯТИНХЛІБ»	37
ВИСНОВКИ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	51
ДОДАТКИ	52

ДОДАТОК К
Шкала оцінювання курсової роботи: ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисциплін	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Навчальне видання

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни “Фінансова діяльність суб’єктів господарювання” для студентів напряму підготовки 6.030601 – “Менеджмент”

Редактор В. Дружиніна
Коректор З. Поліщук

Укладачі: Віталій Володимирович Зянько
Василь Григорович Фурик
Леся Іванівна Кроча

Оригінал-макет підготовлено В. Г. Фуриком

Підписано до друку
Формат 29.7 × 42¹/₄. Папір офісний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк.
Наклад 100 прим. Зам. №

Вінницький національний технічний університет,
навчально-методичний відділ ВНТУ,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, к. 2201.
Тел. (0432) 59-87-36.
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи
серія ДК №3516 від 01.07.2009 р.

Віддруковано у Вінницькому національному технічному університеті
в комп’ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи
Серія ДК №3516 від 01.07.2009 р.